

Pernille Skipper – Tale Grundlovsdag 2016

Det talte ord gælder.

Dejligt at være sammen med jer her for at markere en vigtig dag.

For Grundlovsdag er demokratiets højtid. Vi minder hinanden om de værdier, vores samfund bygger på, når vi mødes her i solen på plænen.

Og mens vi står her, er der mange politikere fra alle Folketingets partier ude andre steder i landet. For at besyngre vores frihedsrettigheder. Hylde de danske værdier. Knuselske vores demokrati.

Men jeg har det lidt sådan med Grundlovsdag, som jeg har det med mors og fars dag. Det er fint, at vi har dage om året, hvor vi skal være ekstra søde mod vores forældre, og jeg husker også normalt at sende blomster. Men det fritager os ikke fra at være søde resten af årets 364 dage. På samme måde er det heller ikke nok at huske på demokratiske værdier én dag om året.

Og for tiden er der desværre mange politikere, der er væsentligt mere begejstrede for vores frihedsrettigheder på Grundlovsdag, end de er resten af året i folketingsalen, og når de laver politiske aftaler.

Grundlovsdag har det altså også med at være ikke kun demokratiets, men også hykleriets højtid.

***

Så sent som i onsdags blev en lang række partier enige om at stramme skruen om ytringsfriheden en ekstra tand i deres såkaldte "imam-aftale". De siger, det er for at bekæmpe antidemokratiske holdninger. I dag kan vi læse i avisen, hvordan den selvudnævnte frihedsminister, Søren Pind, vil gå endnu videre, lukke hjemmesider og kriminalisere flere ytringer.

Der er ingen tvivl om, at der er antidemokratiske holdninger, som vi skal bekæmpe. Der er for eksempel imamer, også her i Danmark, hvis tolkning af islam understøtter alt fra kvindeundertrykkelse, til vold og endda terror. Det er frygteligt, det er skræmmende, og det er holdninger, vi skal gå i rette med. Det tror jeg, at vi alle sammen er enige om.

Men lige netop her på Grundlovsdag, synes jeg, vi skal huske en ting: I Danmark har vi en historisk tradition for at bekæmpe antidemokratiske holdninger, ikke med forbud, men med argumenter. Det har historiske personer som blandt andet Grundtvig og senere PH en del af æren for.

Vi forbød ikke nazisterne i efterkrigstiden. Vi forbyder ikke holdninger. Og det er ikke, fordi vi kan lide dem. Ikke fordi vi er enige. Men fordi forbud og kriminalisering af antidemokratiske udtalelser er åbenlyst selvmodsigende. For at sige det helt enkelt: Vi kan ikke beskytte demokratiet ved at begrænse det.

***

Men det er ikke bare udemokratisk, at begrænse vores demokrati for at komme tossede holdninger til livs. Det er også dumt. For vi risikerer bare at gøre ondt værre.

Holdningerne sidder nemlig ikke i murstenene på Grimhøjmoskeen. De sidder i hovederne på nogle mennesker. Og lige meget hvor høj en straf, vi truer med, forsvinder tanker og synspunkter ikke.

Ekstremistiske, undertrykkende og antidemokratiske holdninger er stadig et problem, selvom de kun kommer til udtryk bag matte ruder i skumle kælderlokaler. Problemet kan endda blive sværere at komme til livs.

De partier, der vil begrænse ytringsfriheden, går ikke bare imod Danmarks historiske tilgang og Grundlovens ånd. De risikerer også at gå stik imod det gode forebyggende arbejde som både politi, efterretningstjenester, socialarbejdere og folkeskolelærere udfører hver eneste dag.

Og det er et faktum, at ISIL, Hizb Ut Tharir og andre vanvittige organisationer udnytter enhver dobbeltmoral til at rekruttere flere unge til deres sag.

De siger sådan her til de unge: Demokratiet er bare en tynd fernis. Der bliver snakket og snakket om ytringsfrihed, men se bare, demokratiet gælder i virkeligheden ikke for alle. Demokratiet falder sammen, hvis det bliver udfordret.

Kære venner. Vi bestemmer, om de har ret i det.

***

Ytringsfrihed og forsamlingsfrihed er vigtige forudsætninger for vores demokrati. Det er åbenhed også. Kun hvis vi har adgang til at se magthaverne over skuldrene, kan demokratiet blive reelt. Ellers stemmer vi bare i blinde.

Det halter desværre voldsomt med åbenheden om økonomien i dansk politik. Virksomheder, erhvervsclubber og lobbyorganisationer sender enorme pengestrømme ind i de danske partier. Hvert eneste folketingsvalg bliver der brugt flere og flere penge på glittede reklamer og farvestrålende annoncer.

Vi ved langt fra, hvor alle pengene kommer fra, og hvor meget der gives. Eller hvilken indflydelse der gives til gengæld. For det hele foregår bag tunge, lukkede egetræsdøre.

***

Det skal laves om. Vælgerne skal da kunne se, hvilke virksomheder og organisationer der gemmer sig bag politikerne. Vi skal kunne træffe et kvalificeret valg.

Hvis vi læser i avisen om en mirakelmedicin, der kan kurere vores rygsmerter, så er det rart for os at vide, at det er en annonce betalt af medicinalindustrien. Hvis vi køber en hønsesalat nede på butikstorvet, så skal vi kunne regne med, at det, der står på pakken, også er det, der gemmer sig i bøtten. Sådan er det også i politik. Varerne skal deklareres.

Når Lars Løkke – i øvrigt uden sammenligning med hønsesalaten – kaster milliarder efter bankpakker, så er det åbenlyst interessant at vide, om der er banker, der sætter millioner ind på Venstres konto.

Hvis Venstre-regeringen skal forhandle om skatterabatter til olieselskaberne, så skal vi da som vælgere kunne vide, om Mærsk pumper mange millioner ind i partikassen til annoncer og fancy reklamekuglepenne.

***

Danmark bryster sig af at være et af de mindst korrupte lande i verden. Det er flot. Men samtidig bliver vi igen og igen kritiseret af internationale organisationer for vores regler om partistøtte. Det er ikke mere end halvanden uge siden, at kritikken igen haglede ned fra Europarådet.

Lande, vi normalt sammenligner os med, har langt mere offentlighed om pengestrømmene til de politiske partier. Vi er faktisk så langt nede på listen, at vi er i kategori med lande som Bosnien og Tyrkiet, der fængsler kritiske journalister for et godt ord.

På det område er Danmark et demokratisk u-land. Det kan og skal vi gøre meget, meget bedre.

***

Især i Venstre kniber det med åbenheden. Søren Pind, Eva Kjer, Karen Elleman og mange andre er blevet taget i at modtage pengegaver i det skjulte.

På det her punkt har Venstre samme moralske standarder som et Tour de France-hold i halvfemserne. Det må jeg bare sige.

Også Claus Hjort Frederiksen har taget imod 600.000 kroner til sin valgkamp, som han stik imod reglerne ikke har fortalt om. 600.000 kroner. Det har han simpelthen glemt, finansministeren, der er sket en fejl.

Det er da egentlig lidt farverigt og nærmest rørende, at man kan være lidt af en klumpedumpe med sine egne penge og så alligevel vokse op og blive landets finansminister. Det er næsten en Disney-film eller et H.C. Andersen-eventyr.

Men bag de uskyldige øjne gemmer der sig noget frygteligt snyderi. Venstres politikere bryder loven igen og igen. Og her på Grundlovsdag, hvor de alle sammen holder skåltaler rundt omkring, bliver jeg nødt til sige, at Venstres omgang med partistøtten undergraver tilliden til vores demokrati.

***

Hver gang Enhedslisten tager diskussionen op i Folketinget, sker der altid én af to ting: Enten er det, som om vi forsøger at tage slik fra børn – hylene og skrigene giver rungende genlyd gennem Christiansborgs gange. Eller også er det ligesom at råbe ind i en pude. Ingen er hjemme, ingen har tid til at stille op, pludselig er der ingen politikere, der vil i fjernsynet. Og så ved man, at der er noget helt, helt galt, skulle jeg hilse og sige.

Men uanset om det er fagbevægelsen, virksomhederne, julemanden eller Joakim Von And, der sender checks til partierne, skal vælgerne i det mindste have det at vide.

Vi må da kunne være enige om, at politikere skal repræsentere vælgerne, ikke pengetankene. At det er én stemme per person. Ikke en stemme per donation. Og at hvis der er penge i politik, ja, så skal der være fuld åbenhed om det.

***

Når politikere er bange for åbenhed, og når politikere vil indskrænke frihedsrettighederne, ja, så er det udtryk for, at der mangler tro på demokratiet. Den tro skal vi have tilbage igen.

Vi skal turde tro på, at mere åbenhed giver bedre beslutninger. Vi skal turde tro på, at vi kan slå ekstremistiske holdninger med argumenter i stedet for forbud.

Og vi skal stole på, at når vi står ansigt til ansigt med antidemokratiske kræfter, så er vores frihedsrettigheder og vores åbenhed ikke en svaghed, men vores allerstørste styrke.

Rigtig god Grundlovsdag.